

Dkt. David L. Mathewson, Theolojia ya Agano Jipya, Kipindi cha 28, Utii wa Watu wa Mungu

© 2024 Dave Mathewson na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. Dave Mathewson katika mfululizo wake wa mihadhara kuhusu Theolojia ya Agano Jipya. Huu ni kipindi cha 28, Utiifu wa Watu wa Mungu.

Tunachotaka kufanya katika vipindi viwili vilivyopita ni kuangalia mada ya utiifu na jinsi inavyofanya kazi katika maisha ya watu wa Mungu, kama vile utiifu na watu wa Mungu.

Tutafanya vipindi viwili ambapo tutaangalia mada pana ya utii kama jibu la watu wa Mungu kwa matendo yake ya neema kwa niaba yao, hasa kwa kuzingatia Kristo, na kisha sehemu ambapo tutatoa maoni mafupi tu kuhusu mada tata sana, na hiyo ndiyo uhusiano wa Mkristo na sheria ya Agano la Kale. Tunapofikiria kuhusu utii na jibu la watu wa Mungu, sheria ya Agano la Kale inachukua jukumu gani katika hayo yote? Na kisha, ninachotaka kufanya kwa kipindi chetu cha mwisho ni kwamba tutamalizia kwa kuangalia vifungu viwili. Kwa kweli, vifungu hivi viwili ambavyo tumevirejelea mara nyingi kuhusiana na mada zingine, na ninachotaka kufanya ni kufanya kazi vifungu hivyo tena kwa undani na kuonyesha jinsi mbinu ya kitheolojia ya kibiblia inavyoangazia vifungu hivyo na jinsi vifungu hivyo vinavyochangia katika theolojia ya kibiblia. Mengi ya tunayosema hayatakuwa jambo jipya, bali ni kukusanya tu idadi ya nyuzi na mada na dhana ambazo tumezirejelea kwingineko katika kipindi chote cha kozi hii, na kuzileta zote pamoja katika kujaribu kufafanua vifungu hivi na kutuonyesha jinsi theolojia ya kibiblia ilivyo muhimu kwa kuelewa maandiko na jinsi maandiko yanavyochangia na kutuongoza kujenga theolojia ya kibiblia.

Lakini kwanza kabisa, nataka kuangalia mada ya utii wa watu wa Mungu. Mojawapo ya mada muhimu zaidi zinazojitokeza katika Agano la Kale na Jipya ni mada ya imani. Imani ni mwitikio sahihi wa watu wa Mungu kwa utoaji wa Mungu kwa ajili ya wokovu wao ambao sasa, katika Agano Jipya, umetimizwa katika utu wa Yesu Kristo.

Kwa hivyo, imani ni kuamini ahadi za Mungu. Ni kuamini kifo na ufufuo wa Yesu mwenyewe kwa ajili ya utoaji wa wokovu wetu. Angalau katika barua za Paulo, labda usemi wa kawaida na ulio wazi zaidi wa hili unapatikana katika Waefeso sura ya 2 na mistari ya 8 na 9, kwa maana mmeokolewa kwa neema kwa njia ya imani.

Na hii si kutoka kwenu ni zawadi ya Mungu. Sio kwa matendo ili mtu yeyote asijisifu.

Kwa hivyo, imani ndiyo jibu pekee linalofaa kwa utoaji wa neema wa Mungu wa wokovu kupitia Yesu Kristo. Paulo analinganisha hilo na matendo yetu wenyewe,

ambayo yangetuwezesha kujivunia mafanikio yetu. Lakini badala yake, imani ndiyo njia pekee ya kuchukua utoaji wa neema wa Mungu wa wokovu kupitia mwitikio wa imani kwa Yesu Kristo.

Hata hivyo, tutaona pia, ingawa, katika Agano Jipya, imani haipingani kamwe na daima huambatana na utii na matendo mema ya watu wa Mungu. Kuanzia Agano la Kale, tunaona hili. Amri za Mungu, hasa kupitia sheria yake ya Agano la Kale, mapenzi ya Mungu yanawasilishwa hasa kupitia sheria ambayo anampa Musa kwa neema na anawapa watu wake kwa neema.

Hata hivyo, ni muhimu kuelewa kwamba hata katika Agano la Kale, kwamba sheria haijatenganishwa na neema ya Mungu na kutegemea utoaji wa neema wa Mungu. Kwa hivyo, ukirudi kwenye Kutoka sura ya 20, mwanzoni kabisa mwa Mungu kumpa Musa Amri Kumi, Amri Kumi, na sheria yake, katika Kutoka sura ya 20, tunaona kwamba kabla Mungu hajafanya hivyo na kueleza mahitaji yake kwa watu wa Mungu, 20 inaanza, na Mungu akasema maneno haya yote, Mimi ndimi Bwana Mungu wako niliyekutoa Misri, kutoka nchi ya utumwa. Kisha, kinachofuata ni orodha ya amri ambazo Mungu huwapa watu wake.

Kwa maneno mengine, utoaji wa sheria wa Mungu unategemea kitendo chake cha awali cha ukombozi, utoaji wake wa awali kwa watu wake, ukweli kwamba yeye ni Mungu wao na wao wanapaswa kuwa watu wake, na kitendo chake cha awali cha kuwakomboa watu wake kutoka Misri. Kwa hivyo, tena, sheria haitolewi kama kitu ambacho kitastahili kibali na baraka za Mungu; badala yake, sheria ni jibu kwa kile ambacho Mungu tayari amewafanyia watu wake. Pia tunaona umuhimu wa utii na kuelewa utii ndani ya mfumo wa Agano Jipya.

Kwa wakati huu sitasoma tena maandiko hayo, lakini Ezekieli, hasa Yeremia sura ya 31, na ahadi ya Mungu ya kuandika sheria mioyoni mwao ili kuwawezesha kuitunza na kuitii. Ezekieli sura ya 36 pia ni mahali ambapo Mungu anaahidi kumimina roho yake juu yao ili kuwapa moyo mpya, na kuwawezesha kuitikia kwa utii sheria ya Mungu. Kwa hivyo ahadi za Agano Jipya katika Yeremia na Ezekieli, nadhani, ni muhimu kwa kuelewa Agano Jipya kwa sababu zinatarajia wakati ambapo Mungu atamimina roho yake, atakapoandika sheria yake mioyoni mwa watu wake, na kuwawezesha kushika amri zake.

Na kwa hivyo, tutaona katika Agano Jipya kwamba kwa kuwa Agano Jipya limezinduliwa waziwazi, tuliangalia hilo kwa upande wa Waebrania na hata Paulo, fasihi ya Paulo, na kwingineko, Injili ambapo Yesu anazindua waziwazi Agano Jipya kupitia kifo chake, Agano Jipya lina ahadi kwamba Mungu angeandika sheria yake mioyoni mwao na kumimina roho yake, akiwawezesha kushika amri zake. Kwa hivyo basi, tunapofika kwenye Agano Jipya, katika Agano Jipya, tunaona kwamba wale wanaoitikia kwa imani kwa upaji wa neema wa Mungu wa Mwanawe, Yesu Kristo, na kifo chake na ufufuo wake pia wataitikia kwa utii na kwa maisha yaliyobadilishwa.

Kwa hivyo tena, tunaona katika Agano Jipya kwamba imani na maisha yaliyobadilishwa hayapingani bali badala yake yanaambatana na hayawezi kutenganishwa.

Maisha yaliyobadilishwa kisha huwezesha na kuhamasishwa na utoaji wa neema wa Mungu katika Yesu Kristo, ambayo ndiyo Mungu amewafanyia watu wake katika Kristo Yesu. Tunaanza kuona hili tayari katika, kwa mfano, katika Injili katika Marko sura ya 1 na mstari wa 15 na vile vile katika Injili zingine. Katika sura ya 1, mstari wa 15 wa Marko, mwanzoni kabisa mwa huduma ya Yesu, tunapata mstari wa 14, unaosema kwamba baada ya Yohana kutiwa gerezeni, Yesu alikwenda Galilaya akihubiri habari njema ya Mungu.

Wakati umefika, alisema, ufalme wa Mungu umekaribia. Tubuni na kuamini habari njema. Kwa hivyo, angalia mchanganyiko wa imani na toba.

Imani katika Kristo pia ina maana ya kugeuka kutoka kwenye uovu, kugeuka kutoka kwenye dhambi, na kumkumbatia Yesu Kristo kwa imani katika utii. Kwa kweli, Thomas Schreiner anasema katika theolojia yake ya Agano Jipya ni jambo lisilofikirika kwamba uhusiano mpya na Yesu ungekuwa chini ya kubadilisha maisha. Nami nakubali kabisa.

Kwa hivyo, Yesu anakuja akitoa ufalme wa Mungu, lakini inahitaji mwitikio wa imani, pamoja na mwitikio wa toba au kugeuka kutoka kwa dhambi. Kwa hivyo, tunaona umuhimu wa utii kuhusiana na mwitikio wa mtu kwa imani. Imani katika Kristo huleta kugeuka kutoka kwa dhambi na kumgeukia Yeye.

Kwa mfano, tunaona katika Mathayo sura ya 25, sitasoma andiko hili, lakini mwishoni kabisa mwa Mathayo sura ya 25, kile kinachoitwa mfano wa kondoo na mbuzi, ambapo mfano labda unarejelea hukumu ya Mungu ya baadaye kwa watu wake, ambayo inategemea utii wao tu, ambayo inategemea kazi zao, na hiyo inakuwa kigezo cha kama wataingia katika ufalme wa Mungu ujao au la. Tunaona marejeleo mengi mahali pengine, katika Luka sura ya 8, mistari ya 11-15, ambapo kuzaa matunda, kwa mara nyingine tena, kuzaa matunda ni kigezo cha kwenda huru siku ya hukumu. Na tunapata mifano mingine ya hilo kupitia Injili, ambapo Yesu anatarajia kwamba wafuasi wake wataonyesha imani kwake na toba kwa maisha yaliyobadilishwa na kwa utii.

Labda mfano muhimu zaidi wa hili unapatikana katika Mahubiri ya Yesu Mlimani, na tutaangalia toleo la Mathayo kuhusu hilo katika Mathayo sura ya 5-7. Lakini Mahubiri ya Mlimani labda ndiyo mfano muhimu zaidi na angalau kamili zaidi, kwa namna fulani, na mfano unaojulikana zaidi na mfano kamili wa mafundisho ya maadili ya Yesu na kile anachotaka kutoka kwa watu wake. Na kuna njia tofauti za kuelewa Mahubiri ya Mlimani tunayopata katika Mathayo sura ya 5-7, na kisha unaipata katika Injili ya Luka pia.

Mathayo ana simulizi kamili na ndefu zaidi, lakini labda zote mbili ni Mahubiri yaleyale . Kila mwandishi anasisitiza mambo tofauti katika simulizi zao za Mahubiri ya Yesu Mlimani. Lakini Mahubiri ya Mlimani yameeleweka kwa njia tofauti katika historia ya kanisa. Baadhi wameelewa Mahubiri kama maadili ya kubadilisha jamii, kwa hivyo hili ni jambo ambalo linapaswa kutekelezwa na kutekelezwa na kutekelezwa katika jamii yetu ili kuleta mabadiliko na mabadiliko.

Ugumu na hilo ni kwamba tutaona baada ya muda mfupi tu kwamba Yesu anazungumzia waziwazi si jamii kwa ujumla tu bali pia wafuasi wake. Na hasa tunapoangalia Heri zinazoanza, heri walio maskini wa roho, n.k. Tunapowaangalia hao kwa muda mfupi, tutaona kwamba Yesu anafikiria mtu maalum au watu maalum ambao watatekeleza Mahubiri ya Mlimani.

Kwa hivyo, haionekani kwangu kwamba Mahubiri haya kimsingi ni maadili kwa jamii, lakini yanachukulia uhusiano na Yesu Kristo, kwamba ni wafuasi wake watakaotekeleza hili. Mbinu nyingine ya kawaida iliyopendekezwa, hasa na Martin Luther, ilikuwa kwamba Mahubiri ya Mlimani yamekusudiwa kutuonyesha jinsi tunavyoshindwa, kutuonyesha hali yetu ya dhambi, na kutuonyesha kwamba hatuwezi kushika sheria, na kutuonyesha kwamba tumefilisika kimaadili, na kutupeleka kwa Kristo, kutuonyesha hitaji letu la Mwokozi, na kutusukuma kutegemea kabisa neema ya Mungu. Kwa hivyo, nilisoma Mahubiri ya Mlimani, na ninajaribu kuyatekeleza, lakini inaonyesha kwamba siwezi.

Na ni aina ya maandalizi kwa ajili ya Injili. Sasa, hakika kuna ukweli fulani katika hilo. Tutaona tutakapoangalia Heri tena kwamba kuna ukweli fulani katika hilo.

Lakini tena, kwa kutoa na Mathayo akiandika Mahubiri yote ya Mlimani kwa muda mrefu hivyo, ni vigumu kufikiria kwamba Mathayo angeandika haya yote na asitarajie kwa kiasi fulani kwamba haya yalikuwa maagizo ya Yesu, kwamba alitarajia watu wafuate kweli, na alifikiri kwamba wangeweza kuyatekeleza kwa kiwango fulani. Ni zaidi ya maandalizi tu ya Injili au kunionyesha jinsi ninavyoshindwa na jinsi ninavyomhitaji Mwokozi. Kwa hivyo, tatu, nadhani njia bora ya kutazama Mahubiri ya Mlimani ni kuyaona kama maadili kwa ajili ya Ufalme.

Hii ni maadili halisi kwa watu wa Mungu ambao ni wa Ufalme wa Mungu, na tena, ukiweka hili katika muktadha wa Mathayo 3 na 4, Yesu anakuja akihubiri Ufalme wa Mungu, na Yesu sasa anakuja sio tu kutoa Ufalme kwa wale watakaoamini na kutubu na kumjibu kwa imani lakini sasa pia kuwafundisha watu wake jinsi ya kuishi maisha kama wale ambao ni wa Ufalme. Yesu anawafundisha wafuasi wake kile kinachohitajika kwa wale watakaoingia katika Ufalme, utawala wa Mungu.

Labda tunapaswa pia kuelewa Ufalme, au Mahubiri ya Mlimani, ndani, na huu ndio msembo wetu maarufu tena: mvutano ambao tayari lakini bado haujatokea. Yaani,

Yesu anatarajia kwamba Mahubiri ya Mlimani yanaweza kuwa ukweli katika maisha ya watu. Anatarajia kwamba watu wa Mungu wataweza, kwa kiasi fulani, kufuata kwa kiasi kikubwa matakwa ya Mahubiri ya Mlimani.

Ingawa bado haijaitimizwa kikamilifu hadi Ufalme ujao, kwa hivyo, kwa sababu hiyo, nadhani tunahitaji kusoma Mahubiri ya Mlimani kama maadili halisi kwa watu wa Mungu ambao wameingia katika Ufalme wa Mungu, kwamba Yesu anatarajia wafuasi wake wabadilishe maisha yao kulingana na maagizo Yake yanayopatikana katika Mahubiri ya Mlimani. Sasa, ili kuelewa zaidi Mahubiri hayo, nadhani tunahitaji kurudi kwenye Heri za mwanzo kabisa, ambazo nadhani hutoa muktadha wa kuzielewa.

Na pia, tunahitaji kuiweka ndani ya muktadha wa kinachoendelea katika sura ya 3 na 4 ya Mathayo kwa ujumla zaidi. Unapoanza na Heri katika Mathayo 5 na mistari ya 3-11, inavutia kwamba kabla Yesu hajaanza kuwafundisha watu wake jinsi ya kuishi maisha kama sehemu ya Ufalme wa Mungu, kinachohitajika kwa hao, maadili yanayohitajika kwa wale watakaolingia chini ya utawala wa Ufalme wa Mungu, Anaanza kwa kuwaelezea watu watakaotekeleza Mahubiri ya Mlimani, na watu anaowahutubia. Na wacha niangalie baadhi ya haya.

Inaanza, Heri walio maskini wa roho, maana Ufalme wa Mbinguni ni wao. Na kisha, heri wale wanaoomboteza, maana watafarijiwa. Heri walio wapole, maana hao watairithi nchi.

Heri wenye njaa na kiu ya haki, maana hao watashibishwa. Sasa, acha niishie hapo hapo na hayo. Kwanza kabisa, angalia kwamba Mathayo anaanza, na Yesu anaanza kwa kusema, Heri walio maskini wa roho.

Kwa maneno mengine, Yesu anatangaza baraka kwa yule aliye maskini wa roho au yule anayetambua kufilisika kwake kimaadili. Yule aliye maskini wa roho hana cha kumpa Mungu. Yule aliye maskini wa roho anasimama tupu kiroho au amefilisika kiroho mbele za Mungu.

Na kisha, heri wale wanaoomboteza. Kuomboleza si huzuni hapa, kwa sababu ya maumivu, au huzuni kwa sababu ya kufiwa na mpendwa, au huzuni kwa sababu nilipoteza kazi yangu, au maisha ni ya huzuni tu, na maumivu katika maisha yangu, na mambo kama hayo. Lakini kuomboleza hapa, kwa kuzingatia historia ya Agano la Kale, ni kuomboleza kwa ajili ya dhambi.

Ni ishara ya toba. Kwa hivyo, yule aliye maskini wa roho, ambaye amefilisika kiroho mbele za Mungu na hana kitu mbele za Mungu, huomboleza kwa toba kwa sababu ya dhambi katika maisha yake mwenyewe, katika maisha yake mwenyewe. Na labda dhambi na ukosefu wa haki duniani.

Na hilo humfanya mtu huyo aomboleze. Na kisha mstari wa 6 unaonekana kufuata. Basi heri wenye njaa na kiu ya haki, maana hao watashibishwa.

Wale wenye njaa na kiu ya haki tunayoipata imeelezwa katika sehemu iliyobaki ya Mahubiri ya Mlimani. Wale wenye njaa na kiu ya haki na haki duniani, katika maisha yao wenyewe, kwa sababu ya kufilisika kwao kiroho, kwa sababu sasa wanaomboleza dhambi duniani na katika maisha yao wenyewe, sasa wana njaa na kiu ya haki na haki, na Mungu anawajaza. Kwa hivyo hatimaye, maadili ya Mahubiri ya Mlimani ni jambo ambalo linaweza kutimizwa tu na wale wanaokuja kwa toba mbele za Mungu, na wale wanaokuja wakitambua kufilisika kwao kiroho, na kutoweza kwao kushika sheria na kushika matakwa ya Mungu, na badala yake, wana njaa na kiu ya haki ambayo Mungu mwenyewe atawajaza nayo.

Kwa hivyo Mahubiri ya Mlimani ni zaidi ya hayo na yanapaswa kutengwa na mtazamo huu kwamba kwa namna fulani hii ni haki iliyotendeka ambayo tunasoma kuihusu katika Mahubiri ya Mlimani. Nadhani ni Martin Luther na wengine walioamini kwamba hakukuwa na injili katika Mahubiri ya Mlimani. Sikubaliani.

Unaposoma Heri, inaonekana kuwa inaendana wazi na injili. Njia pekee ambayo mtu anaweza kuishi maisha ya Mahubiri ya Mlimani ni kutambua hitaji letu la neema na msamaha wa Mungu na uwezo wake na nguvu zake za kuwezesha kutekeleza Mahubiri ya Mlimani, ili kuishi kulingana na mahitaji ya haki ya ufalme wa Mungu. Zaidi ya hayo, nadhani ni muhimu kuelewa Mahubiri ya Mlimani, na hatutaangalia maelezo yote.

Ninaangalia tu Mahubiri kwa ujumla. Unaweza kuyasoma kwa dakika chache tu. Lakini badala yake, nataka kuyaweka katika muktadha wake tena, na hayo ni Mahubiri ya Mlimani, ambayo yanahusu kuwasili kwa ufalme wa Mungu.

Kwa kweli, katika Heri ya kwanza, heri walio maskini wa roho, maana ufalme ni wao. Ufalme wa mbinguni ni wao. Na tunamkuta Yesu, katika sura ya 4, akija kufanya kazi za ufalme kwa kuponya, lakini pia kufundisha na kutangaza na kuhubiri ufalme wa Mungu.

Kwa hivyo, Mathayo sura ya 5-7, Mahubiri ya Mlimani, yanachukulia kuwasili kwa ufalme wa Mungu. Yaani, Mahubiri ya Mlimani yanaweza tu kufanywa ndani na chini ya nguvu inayobadilisha ya ufalme wa Mungu. Nguvu ya ufalme wa Mungu ni sharti la kuishi maisha yanayohitajika na Mahubiri ya Mlimani.

Kwa hivyo tena, hii si kazi ya haki, jambo ambalo Yesu anatuomba tufanye. Lakini sasa, kama Wakristo ambao wameokolewa kwa neema ya Mungu, hatuhitaji kuzingatia sana Mahubiri, wala hayapo tu kutuonyesha hali yetu ya dhambi na hitaji letu la Mwokozi. Ndiyo, hufanya hivyo.

Lakini hatimaye, Mahubiri ya Mlimani yanachukulia kama sharti lake nguvu inayobadilisha ya ufalme wa Mungu ili kuiwezesha kutekelezwa. Marejeleo mengine machache tu kabla hatujaangalia hasa barua za Paulo na kile wanachosema kuhusu utii na mwitikio wa utii kwa utoaji wa neema wa Mungu katika Kristo, ambao nadhani kifungu hicho kinaweza kuhitimisha. Mahubiri ya Mlimani, lakini nadhani mada nzima ya utii wa Kikristo, na hiyo ni utii wa Kikristo, ni mwitikio wa maisha yaliyobadilishwa ambayo ni mwitikio wa utoaji wa neema wa Mungu kwa watu wake katika Yesu Kristo.

Ili kuhamia injili nyingine, tunaweza kusimama na kuangalia na kupata msisitizo kama huo. Lakini sura ya 15 ya Yohana ni mfano mwingine wa maagizo ya Yesu kwa watu wake. Sura ya 15 ya Yohana, ambapo Yesu anawafundisha wanafunzi wake kwa kutumia sitiari ya mzabibu na matawi, na tuliangalia hilo kwa kuzingatia kile kinachosema kuhusu mada ya watu wa Mungu.

Lakini pia, Yesu anaweka wazi kwamba njia pekee ambayo watu wa Mungu wanaweza kuishi maisha ya aina hiyo ambayo Mungu anahitaji ni kwa sababu ya kubaki ndani ya Kristo au kuunganishwa na Kristo, ambaye ndiye mzabibu wa kweli. Kwa hivyo, katika sura ya 15 na mstari wa 10, Yesu anasema, Mkizishika amri zangu, mtakaa katika pendo langu kama vile mimi nilivyoizishika amri za Baba yangu na kukaa katika pendo lake. Hapo awali, Yesu aliweka wazi, kuanzia sura ya 15 na mstari wa 1, kwamba mimi ndiye mzabibu wa kweli na kwamba Baba yangu ndiye mkulima.

Yeye hukata kila tawi ndani yangu lisilozaa matunda, na kila tawi lizaalo hulisafisha ili lizidi kuzaa matunda. Ninyi mmekwisha kuwa safi kwa sababu ya maneno niliyowaambia. Kaeni ndani yangu kama mimi ninavyokaa ndani yenu.

Hakuna tawi linaloweza kuzaa matunda lenyewe, lazima likae ndani ya mzabibu. Wala ninyi hamwezi kuzaa matunda msipokaa ndani yangu. Kwa hivyo, njia pekee ya kushika amri zake, njia pekee ya kuzaa matunda, ni kwa kukaa ndani na kutegemea mzabibu, ambao ni Yesu Kristo.

Kwa hivyo, kubaki ndani ya Yesu Kristo ni sharti la kuzaa matunda na kushika amri za Yesu. Kitabu cha Matendo, sitaki kuelekeza kwenye andiko lolote maalum, lakini kitabu cha Matendo pia kinaonyesha kwamba imani na toba vyote ni muhimu kwa wokovu. Kwa hivyo, mwitikio unaofaa kwa Yesu na kwa injili ni ule wa imani, lakini huo unaambatana na toba au kugeuka kutoka dhambini.

Kwa njia, mara nyingi husikia kwamba toba inamaanisha kubadilisha mawazo ya mtu. Hilo si sahihi kabisa. Toba katika Agano Jipya inadokeza kugeuka kwa nafsi nzima.

Ndiyo, kuna sehemu ya kiakili ya kubadilisha mawazo ya mtu kuhusu jambo fulani na kile anachofikiria, lakini hilo linaambatana na mwelekeo mpya na mabadiliko ya maisha yote, mapenzi yote kwa Mungu katika kugeuka kutoka dhambini na kuitikia

kwa utii. Kwa hivyo, kwa namna fulani, imani na toba ni pande mbili za sarafu moja. Kwa hivyo, ninachotaka kufanya ni kuendelea na fasihi ya Paulo na kuangalia maandiko kadhaa ambayo yanaelezea kwa undani zaidi baadhi ya mambo ambayo tayari tumeyaona katika injili, lakini pia hitaji la kuitikia kwa utii na kuishi maisha kwa kujibu utoaji wa neema wa Mungu katika Yesu Kristo kupitia kifo na ufufuo wake.

Hoja ya kuanzia, kutoa maoni ya jumla kabla ya kuangalia vifungu kadhaa maalum ili kutoa maoni ya jumla kuhusiana na mafundisho ya Paulo na maadili ya Paulo, ni kuelekeza umakini kwenye umuhimu wa Agano Jipya katika mawazo ya Paulo. Sasa, tayari tumeangalia mada ya Agano Jipya, na tumeona kwamba katika vifungu kama 2 Wakorintho 3, katika kutaja kwa Paulo msamaha wa dhambi, ukweli kwamba Roho Mtakatifu amemiminwa juu yetu, kwamba tunampokea Roho na kushiriki katika Roho Mtakatifu wa Mungu, yote hayo yanahusiana na Agano Jipya. Kwa hivyo, msamaha wa dhambi na kupokea Roho ni baraka za Agano Jipya, Yeremia 31, Ezeieli 36, lakini katika vifungu kama 2 Wakorintho 3, Paulo anaeleza wazi zaidi kwamba Agano Jipya limetimizwa katika Yesu Kristo.

Lakini ninachotaka kuelekeza umakini tena ni kwamba katika Agano Jipya, kama tunavyoona tena, hasa katika Ezeieli 36 na Yeremia 31, Agano Jipya linaahidi kwamba Mungu ataandika sheria Yake mioyoni mwetu. Anaahidi kwamba atatupa moyo mpya. Anaahidi kwamba atatumimina Roho Wake ili kutuwezesha kushika amri za Mungu.

Na hiki ndicho kinachotofautisha, mojawapo ya sifa kuu za kutofautisha, kati ya Agano Jipya na Agano la Kale chini ya Musa, sasa ni Agano Jipya linalowawezesha watu wa Mungu kushika amri za Mungu kwa kuziandika tena mioyoni mwao, Mungu akiwapa moyo mpya, akiwamiminia Roho Wake. Kwa hivyo, kwa ufafanuzi, watu wa Agano Jipya la Mungu lazima waishi maisha yaliyobadilishwa. Hakuwezi kuwa na kitu kama Mkristo ambaye haonyeshi maisha yaliyobadilishwa ya Agano Jipya kwa kiwango fulani.

Kwa sababu kwa ufafanuzi, ikiwa Agano Jipya sasa limezinduliwa, na kwa imani katika Kristo, sasa tunashiriki katika Agano Jipya, sasa sisi ni watu wa Agano Jipya, na ni wa Agano Jipya, limetimizwa ndani yetu, basi kwa ufafanuzi, Agano Jipya linaahidi kwamba Mungu ataandika sheria Yake mioyoni mwetu. Atatupa moyo mpya, atamimina Roho Wake, na kutuwezesha kuitunza. Kwa hivyo, ikiwa tunaishi chini ya Agano Jipya, ikiwa Agano Jipya limetimizwa katika Kristo, na tuna Roho Mtakatifu, basi bila shaka, tutaonyesha ukweli wa wokovu wa Agano Jipya kwa utii na matendo mema, kwa mwikio wa maisha yaliyobadilishwa.

Kwa hivyo, Agano Jipya ni muhimu na muhimu kwa kuelewa msisitizo wa Paulo, au nadhani Agano Jipya lote, juu ya utii na maisha yaliyobadilishwa. Tena, si kutumia istilahi za kawaida tu; si orodha tu ya, haya ndiyo Mungu anataka tufanye, na haya

ndiyo ambayo hataki tufanye ikiwa tunataka kuwa Wakristo wazuri. Lakini yote ni katika muktadha wa uhusiano wa Agano Jipya la Mungu na watu wake.

Kwa hivyo , kuangalia vifungu vichache kwa undani zaidi, ambapo Paulo anazungumzia suala la utii wa watu wa Mungu kwa Yesu Kristo na amri za Mungu na mahitaji au matamania ya Mungu kwa watu wake, ni la kwanza, sehemu ya kuanzia, ni Wagalatia sura ya 5. Na tayari tumeangalia hilo katika muktadha mwingine. Lakini tena, Wagalatia sura ya 5 ni muhimu kwa sababu inaelewa utii wa Kikristo tena katika muktadha wa Roho Mtakatifu wa Agano Jipya la Mungu au kuzaa matunda ya Roho. Kwa hivyo , sehemu inayojulikana zaidi ya hii ni mstari wa 22.

Kwa kweli, baada ya mistari ya 19 na 21, ambapo Paulo anataja matendo ya mwili, yaani, nadhani matendo yangu ni ya enzi ya zamani ambayo sheria haiwezi kushinda na kuiondoa hatimaye. Lakini sasa mistari ya 22 na 23 inataja tunda la Roho. Yaani, hii ndiyo aina ya maisha yanayotokana na kuishi chini ya Roho Mtakatifu wa Agano Jipya.

Lakini tunda la Roho ni upendo, furaha, amani, uvumilivu, wema, fadhili, uaminifu, upole, na kujizuia dhidi ya mambo ambayo hakuna sheria. Kwa hivyo, kwa maneno mengine, haki au maisha yaliyobadilishwa ni matokeo yasiyoepukika ya kuishi maisha au kutembea katika Agano Jipya Roho Mtakatifu ambaye sasa amemiminwa kwa waumini katika kutimiza, tena, ahadi za Agano la Kale za Mungu kumimina Roho Wake. Sasa, naichukua kutoka kwa andiko hili kwamba Paulo hadokezi kwamba kwa namna fulani, hii ni otomatiki tu na kwamba Wakristo hawana jukumu la kufanya chochote.

Lakini hakika, katika muktadha wa mjadala wake katika Wagalatia akiwahutubia Wakristo wanaojaribiwa kurudi chini ya sheria ya Agano la Kale, ili kutii sheria ya Agano la Kale, Paulo anawakumbusha kwamba utii wa kweli, ambao tunawajibika nao, hatimaye ni matokeo tu ya Roho Mtakatifu wa Agano Jipya ambaye amemiminwa ndani yetu. Kwa hivyo tena, maisha katika Roho husababisha njia mpya ya maisha au husababisha mabadiliko. Inavutia basi, baada ya haya, katika sura ya 6 ya Wagalatia, tutarudi kuzungumzia hili baadaye kidogo, lakini katika sura ya 6 ya Wagalatia, Paulo anafurahi sana kuwapa amri kadhaa.

Kwa hivyo anaanza kwa kusema, Ndugu na dada, mtu akipatikana katika dhambi, ninyi mnaoishi kwa Roho mnapaswa kumrejesha mtu huyo kwa upole. Kwa hivyo, kuishi kwa Roho hakuondoi wajibu wa watu wa Mungu wa kuishi maisha katika muktadha wa tunda la Roho. Mstari wa 1 unaisha, Lakini jiangalieni, msije mkajaribiwa.

Chukuliana mizigo, na kwa njia hii, mtatimiza sheria ya Kristo. Tutazungumzia kuhusu kifungu hicho baadaye kidogo. Mtu yeyote akijiona kuwa kitu na asicho, anajidanganya mwenyewe.

Kila mtu anapaswa kupima matendo yake mwenyewe. Kisha, anaweza kujisifu peke yake bila kujilinganisha na mtu mwingine. Kusudi langu si kuelezea kwa undani kuhusu amri hizi, bali ni kutambua tu kwamba hata katika muktadha wa kuishi maisha chini ya Roho Mtakatifu, wale walio katika Roho, Paulo bado anawapa amri ambazo anatarajia kwamba watazifuata, na kuwaamuru waangalie, wasije nao wakajaribiwa, akidokeza kwamba wanaweza kujaribiwa.

Kwa hivyo, Paulo anaweka mwili kwenye mifupa ili kuonyesha jinsi inavyoonekana kuishi maisha katika Roho. Kisha Paulo anaweka mwili kwenye mifupa katika sura ya 6 ya Wagalatia ili kuonyesha jinsi inavyoonekana. Andiko lingine muhimu, na labda linalojulikana zaidi kati ya yale nitakayojadili, ni Waefeso sura ya 2 na mistari ya 8 hadi 10.

Waefeso sura ya 2 na mistari wa 8 hadi 10, kuanzia mistari wa 8, Kwa maana mmeokolewa kwa neema kwa njia ya imani; na hii haikutoka kwenu, ni kipawa cha Mungu, si kwa kazi, mtu awaye yote asiye akajisifu. Tunajua hilo vizuri, kama andiko tunalotumia mara nyingi kuonyesha kwamba wokovu hauji kwa juhudi za kibinadamu bali ni kwa tendo la neema la Mungu ambalo tunaitikia kwa imani pekee. Lakini mistari wa 10 unaendelea, Kwa maana sisi ni wa Mungu, NIV inasema kazi ya mikono, lakini napenda sisi ni viumbe vya Mungu, au sisi ni kazi ya Mungu, tuliumbwa katika Kristo Yesu tutende matendo mema, ambayo Mungu aliyaandaa mapema ili tuyatende.

Kwa maneno mengine, sasa Paulo anaenda mbali zaidi na kusema tumeumbwa kwa ajili ya matendo mema. Nadhani Paulo anarejelea taswira ya uumbaji mpya kutoka Agano la Kale na taswira ya uumbaji mpya anayotumia kwingineko. 2 Wakorintho 5, kwa mfano, 5.17 na 18.

Sasa tu sehemu ya uumbaji mpya unaomaanisha matendo mema. Tumeumbwa katika Kristo Yesu kama sehemu ya uumbaji mpya, sasa katika Kristo Yesu, unaohusisha maisha yaliyobadilishwa ambayo huzaa matunda ya uumbaji mpya au huzaa kazi za uumbaji mpya. Kwa hivyo, kuwa sehemu ya uumbaji mpya huleta mabadiliko ambapo tunazalisha matunda na kubadilisha maisha ya uumbaji mpya.

Kwa hivyo tena, imani na matendo mema hayapingani. Tutarudi kwenye hili baadaye kidogo, lakini Paulo anataka kuweka wazi kwamba wale walio na imani katika Kristo sasa ni wa kiumbe kipya, ambacho bila shaka kinahusisha maisha yaliyobadilishwa. Kwa hivyo, anatarajia kwamba matendo mema yatakuwa matokeo yasiyoepukika ya mtu ambaye ameokolewa kwa neema ya Mungu kupitia imani, ambayo inawaleta na inahusisha kuwa wa kiumbe kipya sasa, ambayo inahusisha maisha yaliyobadilishwa ya kutoa matunda ya kiumbe kipya.

Sura ya 6 ya Warumi labda ni mojawapo ya maandiko muhimu zaidi ya kuelewa utii na jukumu la utii na kazi katika maisha ya watu wa Mungu. Sura ya 6 ya Warumi kwa kweli inaanza kama jibu la pingamizi la kinadharia au inaweza kuwa pingamizi la kweli ambalo mtu alikuwa ameibua au alikuwa akiibua kwa mahubiri ya Paulo. Lakini sura ya 6 inaanza na swali linaloibua pingamizi kwa kile Paulo anachosema kulingana na kitu alichosema nyuma katika sura ya 5. Na katika sura ya 5 ambapo Paulo analinganisha na kutofautisha Adamu na Kristo, anaishia kwa kusema, sheria ililetwa ili makosa yaongezeke, lakini dhambi ilipoongezeka, neema iliongezeka zaidi.

Kwa hivyo, unaweza hata kufikiria mtu akipinga hilo, na Paulo anatarajia hilo katika sura ya 6. Naam, ikiwa hiyo ni kweli, ikiwa dhambi inapoongezeka, neema inaongezeka zaidi, basi haijalishi kama nikifanya dhambi kwa sababu hiyo itaongeza neema. Kwa sababu Paulo alisema tu kwamba dhambi inapoongezeka, neema inaongezeka zaidi. Lakini Paulo anajibu pingamizi hilo kwa kuuliza jinsi hiyo inaweza kuwa. Ninyi mliokufa kwa dhambi, tunawezaje kuishi ndani yake tena? Kwa maneno mengine, Paulo anaamini kwamba wazo hilo ni la kipuuzi tu.

Kwamba Wakristo wanaweza kuendelea kutenda dhambi ili tu neema iongezeka au kwamba dhambi haina maana katika maisha ya watu wa Mungu kwa sababu neema inatosha kuitunza na kuifunika. Na kwa hivyo, Paulo anasema, unawezaje kuhitimisha jambo kama hilo wakati umeifia dhambi? Unawezaje kuishi katika dhambi wakati umeifia? Wazo tena la kufa kwa dhambi ni kwamba kifo ndicho kinachohitajika ili kukomesha utawala na utawala wa dhambi katika maisha ya watu wa Mungu. Sasa, ni wazi, watu ambao Paulo alikuwa akiwaandikia na sisi kama wasomaji leo bado tuko hai na tunapumua kwa sasa.

Kwa hivyo tunaweza kuuliza, Paulo anawezaje kusema kitu kama, mmeifia dhambi. Yaani, mmepitia kifo kinachokomesha utawala wa wakati huu mwovu na utawala wa dhambi maishani mwenu. Anawezaje kusema kwamba tumepitia kifo? Naam, anaendelea na kuelezea, ni kwa sababu ya kuungana na Kristo katika kifo chake.

Mstari wa 3, Au hamjui ya kuwa sisi sote tuliobatizwa katika Kristo Yesu tulibatizwa katika mauti yake? Yaani, kwa kuunganishwa na Kristo kwa njia ya imani, tumekufa kwa dhambi kwa sababu tumeunganishwa na mtu ambaye, kwa kweli, amekufa. Ambaye, kwa kweli, amekufa kihalisi na kweli, akikomesha utawala wa mauti na utawala wa enzi hii mbaya ya sasa. Tumeshiriki katika kifo hicho kwa nguvu ya kuunganishwa na Yesu Kristo.

Lakini Paulo anaenda mbali zaidi na kusema haitoshi kwamba tumeunganishwa na kifo cha Kristo, na kimeuawa utawala wa kifo katika maisha yetu na utawala wa enzi ya zamani. Badala yake, pia tumeunganishwa na Kristo katika ufufuo wake ili kutembea katika upya wa uzima. Kwa maneno mengine, hii tena ndiyo lugha ya uumbaji mpya.

Sasa tunaanza kupata uzoefu wa ufufuo wa kiumbe kipya kwa kuunganishwa na kuunganishwa na ufufuo wa Yesu Kristo mwenyewe, ambao ni mwanzo wa uumbaji mpya. Na kwa hivyo, baadaye, katika sura ya 12-14, Paulo atasema, kwa hivyo, hatuko tena watumwa wa dhambi. Sio bwana wetu tena, na hatuwezi tena kujitoa kama watumwa wa dhambi.

Badala yake, chaguo pekee ni kujitoa kama watumwa na watumishi wa haki kama bwana wetu. Hiyo ni kusema, uhai mpya wa uumbaji katika Kristo sasa umekuwa msingi wa mawaidha ya kimaadili katika injili yote. Tayari tunaona maana ya Paulo kwa maisha ya Kikristo katika mstari wa 4. Kuunganishwa na Kristo katika ufufuo wake kunamaanisha kwamba sasa tunaweza kutembea katika upya wa uzima.

Na kisha Paulo, kuanzia mstari wa 12, anafafanua hilo kwa undani zaidi. Lakini jambo kuu ni kwamba uwepo mpya wa uumbaji katika Kristo, ukweli kwamba nimeunganishwa na Kristo katika ufufuo wake, kama uzinduzi wa uumbaji mpya, unakuwa msingi wa mawaidha kuanzia mstari wa 12 katika sehemu iliyobaki ya sura. Hivi ndivyo wasomi mara nyingi huita; iwe unataka kutumia lugha hii au la, kisarufi, ni utata kidogo kwa sababu si lazima kila wakati iendane kabisa na sarufi inayodokezwa katika lebo hizi.

Lakini wasomi mara nyingi huzungumzia kuhusu kiashiria na sharti. Kiashiria ni maelezo ya kile ambacho Mungu ametufanyia katika Kristo. Kinarejelea muungano wetu na Kristo, ukweli kwamba tumekufa kwa dhambi na tumefufuliwa pamoja naye.

Katika sura ya 6, Paulo pia anasema katika mstari wa 6 wa Warumi, Kwa maana tunajua kwamba utu wetu wa kale au utu wetu wa kale ulisulubiwa pamoja naye ili mwili wa dhambi uondolewe. Tena, nadhani utu wa kale na mwili wa dhambi ni njia ya kuelezea mimi ni nani kama wa enzi ya kale, kama nilivyotawaliwa na chini ya mamlaka na utawala wa enzi ya kale katika Adamu, chini ya ushawishi na udhibiti wa enzi ya kale. Sasa, hilo limeuawa.

Angalia lugha kali na kali. Paulo anasema utu wa kale umeuawa. Hasemi kwamba umezuiwa kidogo au umefungwa.

Imefanywa kuwa haina maana. Hapana, anatumia lugha kali sana. Ule mtu wa zamani, ambaye mimi ni wa enzi ya zamani ya dhambi na mauti, chini ya utawala na udhibiti wake, sasa ameuawa.

Imekufa tena, kwa sababu ya ukweli kwamba nimeunganishwa na kifo cha Kristo mwenyewe. Kwa hivyo hiyo ndiyo dalili. Anaendelea kusema kwamba sasa tunashiriki katika maisha ya uumbaji mpya ya ufufuo wa Yesu mwenyewe.

Kwa hivyo hiyo ndiyo dalili, iliyo kweli kwa sababu ya ukweli wa kuwa wa Yesu Kristo na kuunganishwa na Kristo katika kifo chake na katika ufufuo wake, ambao

unaanzisha uumbaji mpya. Lakini hiyo inawezesha na kuongoza tu kwenye amri katika mistari ya 12 na inayofuata ili amri iwe msingi wa amri.

Na kiashiria kinaongoza na kuwezesha sharti. Hii ni sehemu ya mvutano ambao tayari lakini bado haujatokea. Kiashiria kinaelezea kile ambacho tayari ni kweli kwa sababu ya mimi ni nani katika muungano na Yesu Kristo.

Amri muhimu ni muhimu kwa sababu bado tunaishi katika wakati ambao bado hatujafika na tunasubiri utimilifu wa mwisho. Lakini kiashiria, mimi ni nani katika Kristo, nimekufa kwa dhambi. Mimi ni nani, mtu wa kale, mimi ni nani katika Adamu, wa enzi ya kale, ameuawa.

Nimeunganishwa na Kristo katika ufufuo wake na nimepitia uumbaji mpya ulioanzishwa. Hilo ndilo jambo linaloashiria. Hilo huwezesha na kutoa motisha kwa sharti, ambalo ni kuishi hivyo katika wakati ambao sijawa hai.

Kisha kuishi hivyo katika maisha yaliyobadilishwa na maisha ya utii. Kwa hivyo, Warumi sura ya 6 ni muhimu sana kwa kuelewa maadili ya Paulo. Tunapata kitu kama hicho tunapofika Waefeso sura ya 4 na mistari ya 20 hadi 32.

Sitasoma yote hayo. Lakini Waefeso sura ya 4 na mistari ya 20 hadi 32. Nadhani tunapaswa kusoma hili kwa njia sawa na kile tulichokiona katika Warumi sura ya 6. Lakini 4:20 hadi 32 ya Waefeso.

Hebu tuone. Kwa hiyo, kila mmoja wenu aache uongo na aseme ukweli na jirani yake, kwa maana ninyi ni viungo vya mwili mmoja.

Kama mkiwa na hasira, msitende dhambi, jua lisichwe mkiwa na hasira, wala msimpe ibilisi nafasi. Yeyote amekuwa akiiba asiibe tena; bali afanye kazi kwa mikono yake mwenyewe, ili apate kuwa na kitu cha kuwagawia wahitaji.

Usiruhusu mazungumzo yoyote yenye afya yatoke kinywani mwako bali yale tu yenye manufaa. Na tunaweza kuendelea na kusoma amri zingine pia. Lakini ninachotaka kufanya ni kurudi nyuma na kusoma sehemu inayokuja kabla ya hapo.

Kwa hivyo, angalia mfuatano huu wa masharti katika mistari ya 25 na inayofuata. Lakini katika 20 hadi 24, Paulo anasema, Hata hivyo, hiyo siyo njia ya maisha mliyojifunza. Mliposikia habari za Kristo na kufundishwa katika Yeye kulingana na kweli, yaani, katika Yesu, mlifundishwa kuhusu njia yenu ya kwanza ya maisha kuvua utu wenu wa zamani, unaoharibiwa na tamaa zake za dhambi, kufanywa upya katika mtazamo wa nia zenu na kuvaa ule utu mpya uliombwa ili kufanana na Mungu katika haki ya kweli na utakatifu wa kweli.

Sasa tunaona kitu kama hicho katika Wakolosai sura ya 3 na mistari ya 10 na 11. Kwa kweli, mistari ya 9 na 10. Msiambiane uongo kwa kuwa mmevua utu wenu wa kale pamoja na matendo yake, na mmevaa utu mpya, unaofanywa upya katika maarifa kwa mfano wa muumba wake.

Sasa, ninachotaka utambue ni mambo mawili. Kwanza ni lugha ya utu wa kale na utu mpya. Kwa kweli napenda tafsiri ya mtu wa kale na mtu mpya, si kwa sababu inahusu jinsia pekee, bali kwa sababu nadhani inakamata wazo la mimi ni nani katika Adamu, mtu wa kale, na mimi ni nani katika Kristo, mtu mpya.

Kwa hivyo, marejeleo ya mtu wa kale na mtu mpya, ambayo mara nyingi hutafsiriwa kama mtu wa kale na mtu mpya, ni marejeleo ya mimi ni nani, tena, chini ya udhibiti wa enzi hii mbaya, chini ya utumwa wa dhambi na kifo katika Adamu, tofauti na sasa kuwa wa enzi mpya ya wokovu, inayoonyeshwa na haki, uzima, na Roho Mtakatifu wa Mungu katika Kristo Yesu, ambaye mimi ni ndani ya Kristo chini ya mamlaka na utawala wake. Hilo lingekuwa ni kielelezo. Kielelezo kinarejelea kile ambacho Mungu amenifanyia kwa nguvu ya muungano wangu na Kristo.

Kwa hivyo tena, tukirudi Waefeso, Waefeso sura ya 4, katika mistari ya 22 na 24, tunapata kielelezo cha kile ambacho Mungu amefanya. Katika Wakolosai 3, mistari ya 10 na 11, tunapata kielelezo cha kile ambacho Mungu amefanya. Tumemvua mtu wa kale, ambaye mimi ni katika Adamu, chini ya utawala na udhibiti na nyanja ya enzi ya kale na mazoea yake, na sasa tumemvaa mtu mpya, ambaye mimi ni katika Kristo. Tumemvaa Yesu Kristo na enzi mpya ambayo sasa ni mali yake katika Kristo Yesu.

Tumeahirisha moja, na tumevaa lingine, ambalo hutoa uwezesaji na motisha ya kuishi kulingana na masharti yanayozunguka, kwa kuishi kulingana na amri zinazozunguka katika Waefeso na Wakolosai. Jambo lingine la kuzingatia kuhusu Waefeso na Wakolosai, Wakolosai sura ya 3, jambo lingine la kuvutia kuzingatia kuhusu Waefeso na Wakolosai, Waefeso 4 na Wakolosai 3, ni kwamba kuchukua mwelekeo tofauti kidogo, haswa zaidi, ni kwamba maagizo ya Paulo, maadili yake, yanawasilishwa katika muktadha wa ushirika. Kwa maneno mengine, kwa Paulo, haswa katika Waefeso na Wakolosai, ningesema mahali pengine pia kwamba maadili si ya mtu binafsi, lakini yanafanywa ndani ya muktadha wa jamii.

Paulo anafikiria sio tu ufufuo wa watu binafsi, ingawa ingejumuisha hilo, bali ufufuo wa jumuiya nzima. Na ni katika uhusiano na jumuiya pekee ambapo mabadiliko ya watu wa Mungu yanaweza kutokea. Kwa kweli, unaposoma amri hizi katika Waefeso 4 na Wakolosai 3, nyingi kati yake ni mambo ambayo yanaweza kutimizwa na kufanywa tu katika muktadha wa jumuiya.

Kwa mfano, si kwa kujitenga. Kwa hivyo, angalia sura ya 3. Kwa hivyo, kama wateule wa Mungu, watakatifu katika upendo, jivikeneni huruma, wema, unyenyekevu, upole, na uvumilivu. Vumilianeni na kusameheana ikiwa mtu ana malalamiko.

Sameheni kama Bwana alivyowasamehe ninyi zaidi ya haya yote, vaeni upendo, unaowafunga wote pamoja katika umoja mkamilifu. Amani ya Kristo na itawale mioyoni mwenu.

Hilo halimaanishi kuwa na hisia ya amani, amani kubwa maishani mwangu. Lakini amani, katika muktadha wa majadiliano yetu ya upatanisho hapo awali, ni kutokuwepo kwa migogoro ndani ya jamii. Acha amani ya Kristo itawale mioyoni mwenu.

Kwa kuwa ninyi ni viungo vya mwili mmoja, mmeitwa kwa amani. Yaani, ni kutokuwepo kwa migogoro na uadui na vita na mapigano ndani ya jumuiya ya Kikristo. Na iweni na shukrani.

Ujumbe wa Kristo na ukae kwa wingi miongoni mwenu mnapofundishana na kuonyana. Sasa, swali langu ni, mnawezaje kufanya mambo haya kwa upweke? Mnawezaje kufundishana na kuonyana kwa upweke? Mnawezaje kusameheana? Mnawezaje kuonyesha huruma? Mnawezaje kuvumiliana? Mnawezaje kuwa na amani na kila mmoja wenu kwa upweke? Kwa hivyo, haya yote ni fadhila ambazo Paulo anatarajia tuishi katika uhusiano kati ya kila mmoja ndani ya muktadha wa jamii. Kwa hivyo mabadiliko hayo yanatokea, si kama watu binafsi tu bali katika muktadha wa jamii ya watu wa Mungu, kanisa.

Kwa hivyo kwa muhtasari wa maagizo ya Paulo hadi hapa, au maadili au mafundisho yake kuhusu utii na maisha yaliyobadilishwa, katika Paulo, tunaona maagizo ya kujitenga na dhambi, maagizo ya kufuata utii, yanategemea ukweli kwamba watu wa Mungu tayari wameweka kando, au tayari wamejitenga na utu wa zamani wa enzi ya zamani, na sasa wamevaa utu mpya, au utu mpya, unaohusiana na muungano wao na Kristo na unaohusiana na uhai wao mpya wa uumbaji katika Kristo Yesu. Ili uumbaji mpya utoe nguvu ya kubadilisha ili kutii amri za Paulo. Mchakato wa kuvua utu wa zamani na kuvaa kiumbe kipya cha uumbaji, bila shaka, katika Paulo, ni jambo ambalo halijakamilika bado.

Inashiriki katika mvutano huo tayari lakini bado si kwa sababu bado tunaishi katika enzi hii mbaya ya sasa. Bado tunaishi katika miili hii ya sasa ingawa ni dhaifu na iliyoharibika. Kwa hivyo, hadi wakati huo, maagizo na amri ni muhimu.

Lakini viumbe vipya vya uumbaji ambavyo tuko katika Kristo Yesu hutoa motisha na uwezesaji wa kuishi maisha mapya, maisha ya wale ambao sasa ni wa Yesu Kristo, na kiumbe kipya ambacho anakizindua kupitia ufufuo wake. Kwa hivyo, viumbe vipya vya uumbaji ambavyo tuko katika Kristo vinafanywa upya, vinafanywa upya kila mara. Kama unakumbuka, nyuma katika Wakolosai sura ya 3, Paulo anarejelea mtu mpya, ambaye tumemvaa mtu mpya, ambaye anafanywa upya katika maarifa, katika mfano wa muumba wake.

Kwa hivyo, kama viumbe wapya katika Kristo, tuko ndani ya Kristo, lakini tunafanywa upya tunapoendelea kuishi uumbaji mpya, tunapoendelea kuishi maisha ya utii ambayo huzaa matunda ya uumbaji mpya kupitia uzima katika Roho Mtakatifu. Sasa ninachotaka kufanya ni kumtambulisha Yakobo kwa ufupi na kitabu cha Yakobo labda ni kitabu katika Agano Jipya ambacho kinazingatia zaidi utii wa Kikristo na matendo mema na matendo mema yanayotokana na watu wa Mungu. Lakini pia ni muhimu kuelewa tena muktadha ambao Yakobo anaweka hilo.

Kwa mfano, katika sura ya 1 na mistari wa 8-22, wakati mwingine ni mtazamo wa Yakobo kuhusu utii na matendo mema ambao kihistoria umesababisha Wakristo wengi kutilia shaka thamani yake au hawana uhakika wa kufanya nayo. Martin Luther anajulikana sana kwa kusema, kama desturi zinavyosema, kwamba ilikuwa barua isiyo na maana. Hakujuua la kufanya nayo kwa kuzingatia msisitizo wa Paulo kuhusu imani katika Yesu Kristo na neema ya Mungu.

Kisha anamjia Yakobo na kumkuta Yakobo akisisitiza utii na matendo mema ya watu wa Mungu. Lakini katika Yakobo sura ya 1 na mistari ya 18-22, Yakobo anasema, Alichagua kutuzaa kwa neno la kweli ili tuwe aina ya matunda ya kwanza ya uumbaji wake. Kwa hivyo, tena, Yakobo anatumia lugha ya uumbaji.

Tumezaliwa upya, na tayari tuko katika uumbaji mpya. Kisha anaendelea katika mistari ya 19-20, Ndugu na dada zangu wapendwa, angalieni haya. Kila mtu na awe mwepesi wa kusikia, si mwepesi wa kusema, wala si mwepesi wa kukasirika; kwa maana hasira ya mwanadamu haizai haki aitakayo Mungu.

Kwa hivyo, ondoeni uchafu wote wa kimaadili na uovu ulioenea sana, na mkubali kwa unyenyekevu neno lililopandwa ndani yenu na linaloweza kuwaokoa. Kwa maneno mengine, hata kwa Yakobo, utii na kutoa haki ya Mungu ni katika muktadha wa uumbaji mpya na neno lililopandwa ambalo linaweza kutuokoa. Kwa hivyo, hata kwa Yakobo, utii hatimaye ni matokeo ya kuishi chini ya uhalisia wa uumbaji mpya na huzalishwa na nguvu inayobadilisha ya neno la Mungu.

Kwa hivyo hata kwa Yakobo, utii si kitu tunachojikusanya wenyewe, au tunachozalisha kwa juhudi zetu wenyewe lakini hatimaye ni sehemu ya ukweli kwamba tayari tumezaliwa, kuzaliwa upya kama sehemu ya uumbaji mpya na tunaishi chini ya nguvu inayobadilisha ya neno la Mungu ambayo inaweza kutuokoa. Sasa, labda maandishi ya kuvutia na muhimu zaidi katika Yakobo yanapatikana katika sura ya 2, na ndiyo ambayo mara nyingi huonekana yakipingana na mafundisho ya Paulo. Kwa hivyo, katika sehemu yetu inayofuata, nataka kuanza kwa kuangalia sura ya 2 ya Yakobo na kile kinachosema kuhusu utii wa Kikristo katika muktadha wa mafundisho ya Paulo.

Huyu ni Dkt. Dave Mathewson katika mfululizo wake wa mihadhara kuhusu Theolojia ya Agano Jipya. Huu ni kipindi cha 28, Utiifu kwa Watu wa Mungu.